

Kje so roshize zvezetše
Kje poletje mudi se?
Kje so jabolka ruzetše
Pa jefen'ko šadje v'še?

Staro leto,

Kar čim najdil to čim puštil
Kaj pa boljšiga zheš dobit'
Dobro v'še ki b' ti sapuštil
B' blo lohka gošpodarit'

Kdor zhe s' hvalo prav shiveti
Se neimé mu bolhi dat'
Hozheš kar je dobro iméti
Moreš préd hudó preftat'.

Pesmama je podpisan datum 16. januarja 1818. in ime pesnikovo — Kek Jožef, bogoslovec II. leta. O tem Keku piše Marn v 24. letniku „Jezičnika“ na str. 26 in sl. Rojen je bil v Zatični na Dolenjskem 29. jan. 1796; v mašnika posvečen l. 1819., je bil kaplan, nunski katehet, škofijski notar in častni kanonik v Ljubljani. Umrl je 6. jan. 1855. Spisal je „Mali Be-

DEMONSTRANTKE ZA ŽENSKO VOLIVNO PRAVICO
PRED ANGLEŠKIM PARLAMENTOM

sednjak slovenskiga in nemškiga jezika“ in še par drugih knjig. (cf. Marn, I. c.) — Pesmama, ki smo ju tu priobčili, je popolnoma jasno vtisnjen pečat Vodnikove dobe. Jezik jima je začuda čist in nekateri heksametri v „Slovenzihi“ niso baš napadni.

Dr. Mih. Opeka.

Nabirajte narodne pesmi! Obeta se nam nekaj zelo imenitnega na polju narodne pesmi, Naučno ministrstvo namreka zbrati in objaviti vse narodne pesmi vseh avstrijskih narodov, da se pozabljivosti otmo ti dragoceni biseri. Izdaja bo obsegala besede in melodije na notah. V svrhu nabiranja narodnih pesmi je ministrstvo postavilo za vsako narodnost posebne nabirateljske ali delovne odbore, ki naj vodijo nabiranje. Za slovenske narodne pesmi je slovenski delovni odbor, kateremu načeluje vseučiliški profesor dr. Karel Štrekelj, izvršil vsa pripravljala dela in razpošilja pravkar po

vseh slovenskih krajih „poprašalne pole“ in „osnovna načela“, hoteč predvsem zaslediti vire, kje je dobiti še narodnih pesmi, in pridobiti čim največ posameznih nabiralcev in zapisovalcev. „Poprašalne pole“ in „osnovna načela“ so se v 15.000 izvodih deloma že razposlala, deloma se še razpošiljajo. Ali pravega uspeha je pričakovati samo, ako se vprašalne pole res tudi izpolnijo in izpolnjene odboru vrnejo. Zato se slovenski delovni odbor obrača javnim potom do vseh, katerim so se vprašalne pole poslale ali se jim še pošljejo, z nujno prošnjo, naj jih v interesu dobre stvari čim prej izpolnijo in izpolnjene odboru vrnejo. Kdor sam ne more ali ne utegne pole izpolniti, naj jo odda komu drugemu, ki bi bil za to pri volji. Kdor ne more na kako vprašanje odgovoriti, naj pusti prazen prostor. Posebno važna so ona vprašanja, ki hočejo izvedeti imena in naslove onih oseb, ki znajo peti mnogo narodnih pesmi, in pa onih oseb, ki so sposobne zapisati pete melodije prav v notah. Kadar izvemo imena vseh teh oseb, tedaj se bomo še posebej obrnili do njih. Zapisovalce narodnih pesmi v notah opozarjamo že sedaj, da se melodije ne smejo po svoje harmonizirati, ampak da jih je zapisati natanko tako, kakor se pojo, in to ali enoglasno ali dvoglasno ali večglasno. Če zapisovalec o kaki pesmi ve, da se poje večglasno, a mu je znan samo naпев, naj zapiše samo naпев z dotično pripombo. Sploh pa priporočamo vsem, da marljivo čitajo „osnovna načela“, kjer je vse razloženo, kar treba vedeti. Zapisovalec narodnih pesmi v notah bomo poslali posebnega notnega papirja, da bode oblika povsem enaka. Za njih trud se bodo primerno nagradili. Samo po sebi je umljivo, da nam gre predvsem za take pesmi, ki še niso objavljene. Že objavljene pesmi je zapisovati le tedaj, če je melodija bistveno drugačna ali če ima kake še nepoznane posebnosti. Besedilo se ne sme nič spreminjati ali olepšavati. Napiše naj se v tistem narečju, v katerem se pesem poje. Komu je vrniti izpolnjene popraševalne pole, odnosno v tekstu in melodiji zapisane pesmi? Koncem vsake popraševalne pole je opomnja, ki to natanko razloži. Pošiljajo naj se onemu gospodu odborniku, ki je postavljen za dotično ozemlje, ali na naslov: Odbor za nabiranje slovenskih narodnih pesmi v Ljubljani („Glasbena Matica“). Vsi prijatelji prelepe slovenske narodne pesmi se končno prosijo, naj blagohotno pospešujejo to velevažno delo. Ko bomo zbrali vse pesmi iz vseh krajev, tedaj bo to neprecenljiv zaklad, s kakršnim se ne bo mogla ponašati vsaka narodnost. Storil se bo s tem velevažen korak v napredu narodne prosvete. V to svrhu pa kličemo zopet in zopet: Nabirajte narodne pesmi! — Odbor za nabiranje slovenskih narodnih pesmi.

Karel Hynek Mácha. 5. novembra so se češki literarni krogi spominjali sedemdesetletnice po smrti češkega pesnika Karola H. Máche, nesrečnega sovrstnika Kollárjevega. — K. H. Mácha se je porodil 15. novembra 1810 v Ujezdu pri Pragi in je vzrastle v revščini in pomanjkanju. Študiral je na nemški gimnaziji v Litoměřicah, šele češka knjiga ga je narodno prebudila. Goethe in Schiller sta imela nanj velik vpliv. Na praški univerzi, kjer je študiral pravo, je proučeval tudi poljsko pesništvo. Po dovršenih študijah je vstopil v državno službo. Ko se je pri nekem požaru prehladil, je umrl 5. novembra 1836. v Litoměřicah. Mácha je bil zelo nadarjen pesnik; izpočetka je posnemal slavnega romanopisca Walterja Scotta, kateremu je bil Mácha po slogu zelo podoben, kar izpričujejo njegove povesti „Křivoklát“, „Cikáni“ in „Márinka“. A kmalu je zapustil izvrstnega škotskega barda in se je oklenil poezije Byro-